

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 101/25

Il-Lussemburgu, 1 ta' Awwissu 2025

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-544/23 | BAJI Trans

Il-prinċipju ta' applikazzjoni retroattiva tal-liġi kriminali l-iktar favorevoli japplika wkoll għal sanzjoni kklassifikata bħala sanzjoni amministrattiva fid-dritt nazzjonali meta din tkun ta' natura kriminali fis-sens tad-dritt tal- Unjoni

Dan il-prinċipju għandu jiġi applikat ukoll fil-livell ta' appell ta' kassazzjoni meta dan jagħmel parti mill-kors normali ta' proċess, irrISPETTIVAMENT mill-fatt li d-deċiżjoni li tkun is-sugġett ta' dan l-appell titqies li hija definittiva fid-dritt nazzjonali

Fuq rinviju għall-deċiżjoni preliminari mill-Qorti Amministrattiva Suprema tar-Repubblika Slovakkja, il-Qorti tal-Ġustizzja tagħmel preċiżazzjonijiet importanti dwar il-prinċipju ta' applikazzjoni retroattiva tal-liġi kriminali l-iktar favorevoli previst fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-"Karta") (li tapplika kull meta d-dritt tal-Unjoni jkun implimentat minn awtorità nazzjonali). Għalkemm dan il-prinċipju huwa rriżervat għall-qasam kriminali, il-klassifikazzjoni ta' sanzjoni bħala sanzjoni amministrattiva fid-dritt nazzjonali ma teskludix neċessarjament l-applikabbiltà ta' dan il-prinċipju. Fil-fatt, jista' jkun il-każ li, fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni u sabiex tiġi ggarantita applikazzjoni uniformi ta' dan il-prinċipju, sanzjoni amministrattiva jkollha titqies li hija ta' natura kriminali minhabba n-natura stess tal-ksur u tal-livell ta' severità tas-sanzjoni. Barra minn hekk, dan il-prinċipju japplika sakemm il-kundanna ma tkunx saret definittiva. F'dan il-kuntest, il-kwistjoni ta' x'għandu jitqies li huwa sentenza definittiva jew le hija wkoll kwistjoni rregolata mid-dritt tal-Unjoni. Is-sempliċi fatt li deċiżjoni ta' kundanna tkun ikklassifikata bħala definittiva fid-dritt nazzjonali meta tkun tista' tkun is-sugġett ta' appell ta' kassazzjoni ma huwiex suffiċjenti sabiex tiġi eskluża l-applikazzjoni ta' dan il-prinċipju.

Fis-Slovakkja, is-sewwieq ta' vettura li għorr il-konkos kien is-sugġett ta' multa ta' EUR 200 minhabba li kien ġie kkonstatat, fl-4 ta' Novembru 2015, li t-takografu tal-vettura tiegħu ma kienx issugġettat għal kontroll perijodiku obbligatorju. Fi żmien il-fatti tal-kawża, dan l-obbligu kien jirriżulta mid-dritt Slovakk ikkunsidrat flimkien mad-dritt tal-Unjoni ¹.

Il-Qorti Reġjonali ta' Bratislava, adita mis-sewwieq u mill-kumpannija BAJI Trans, il-proprjetarja tal-vettura li għorr il-konkos, ikkonfermat din il-multu fl-2019. Is-sewwieq u BAJI Trans għalhekk ipprezentaw appell ta' kassazzjoni kontra d-deċiżjoni tal-Qorti Reġjonali ta' Bratislava.

Id-dritt tal-Unjoni ġie emendat iktar tard, b'effett mill-20 ta' Awwissu 2020, fis-sens li l-Istati Membri setgħu, minn dak il-mument, jeżentaw lill-vetturi li jittrasportaw il-konkos imħallat lest għall-użu mill-obbligu li jkollhom takografu ². Kien proprju dan li għamlet is-Slovakkja, filwaqt li l-proċedura ta' kassazzjoni kienet għadha pendent. Is-sewwieq u BAJI Trans għalhekk argumentaw li l-fatti li kienu twettqu f'Novembru 2015 ma kinux għadhom illegali u li minhabba f'hekk il-multu wkoll kellha tithassar.

Il-Qorti Amministrattiva Suprema tar-Repubblika Slovakkja, li għandha taqta' l-appell, għamlet domanda lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-portata tal-prinċipju ta' applikazzjoni retroattiva tal-liġi kriminali l-iktar favorevoli previst fil-Karta.

Hija tenfasizza li, fid-dritt Slovakk, il-ksur inkwistjoni huwa meqjus b'hala ksur amministrattiv u li d-deċiżjoni tal-Qorti Reġjonali ta' Bratislava hija meqjusa b'hala definittiva, irrispettivament mill-possibbiltà li jiġi ppreżentat appell kontra.

L-ewwel, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li, kemm permezz tal-leġiżlazzjoni inizjali tiegħu u kemm permezz tal-emenda li ġiet introdotta iktar tard, il-leġiżlatur Slovakk kien qiegħed jimplimenta d-dritt tal-Unjoni, b'tali mod li l-Karta tapplika għall-każ ineżami.

It-tieni, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li l-prinċipju ta' applikazzjoni retroattiva tal-liġi kriminali l-iktar favorevoli, previst fil-Karta, jibqa' rrizervat għall-qasam kriminali. B'dan premess, il-fatt li sanzjoni tkun ikklassifikata b'hala sanzjoni amministrattiva fid-dritt nazzjonali ma jeskludix neċessarjament l-applikazzjoni ta' dan il-prinċipju. Fil-fatt, sabiex tiġi ggarantita applikazzjoni uniformi ta' dan il-prinċipju fl-Unjoni Ewropea kollha, żewġ kriterji oħra jistgħu wkoll iwasslu sabiex tali sanzjoni tiġi kklassifikata b'hala sanzjoni kriminali, jiġifieri n-natura stess tal-ksur u l-livell ta' severità tas-sanzjoni.

It-tielet, il-Qorti tal-Ġustizzja tispjega li, sabiex i-prinċipju ta' applikazzjoni retroattiva tal-liġi kriminali l-iktar favorevoli, previst fil-Karta, ikun applikabbli, huwa meħtieġ li l-emenda fil-liġi tirrifletti bidla fil-pożizzjoni tal-leġiżlatur dwar il-klassifikazzjoni kriminali tal-fatti mwettqa mill-persuna kkonċernata jew dwar il-piena li għandha tiġi applikata. F'dan il-każ, il-leġiżlatur Slovakk kien effettivament bidel il-pożizzjoni tiegħu fir-rigward tar-rieda li jissanzjona fatti b'hala dawk li bihom kien akkużat is-sewwieq ikkonċernat.

Ir-raba', il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li l-prinċipju ta' applikazzjoni retroattiva tal-liġi kriminali l-iktar favorevoli, previst fil-Karta, japplika sakemm ma tkunx ingħatat kundanna definittiva. Issa, il-fatt li kundanna titqies li hija definittiva, skont id-dritt nazzjonali, ma jeskludix l-applikazzjoni ta' dan il-prinċipju. Fil-fatt, kundanna ma tistax titqies li hija definittiva, għal dan il-għan, meta tkun tista' tkun is-suġġett ta' rimedju ġudizzjarju ordinarju, jiġifieri kull rimedju ġudizzjarju li jagħmel parti mill-kors normali ta' proċess u li, b'hala tali, jikkostitwixxi żvilupp proċedurali li kull parti għandha raġonevolment tiegħu inkunsiderazzjoni. Dan huwa l-każ tal-appell ta' kassazzjoni li jista' jiġi ppreżentat quddiem il-Qorti Amministrattiva Suprema tar-Repubblika Slovakk.

Għaldaqstant, qorti tal-kassazzjoni hija, b'hala prinċipju, marbuta tagħti lill-awtur ta' reat li s-sanzjoni tiegħu taqa' taħt l-implimentazzjoni tad-dritt tal-Unjoni l-benefiċċju ta' leġiżlazzjoni kriminali li hija favorevoli għal dan l-awtur, anki jekk din il-leġiżlazzjoni tkun daħlet fis-seħħ wara l-għoti tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tkun is-suġġett ta' dan l-appell ta' kassazzjoni.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#), u [skont il-każ](#), [is-sunt](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza.

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Ibqgħu konnessi!

¹ [Regolament tal-Kunsill \(KEE\) Nru 3821/85](#) tal-20 ta' Diċembru 1985 dwar apparat ta' reġistrazzjoni għat-trasport bit-triq, kif emendat bir-Regolament

(KE) Nru 561/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006.

² [Regolament \(UE\) 2020/1054](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Lulju 2020 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 561/2006 fir-rigward ta' rekwiżiti minimi dwar il-ħinijiet massimi ta' sewqan kuljum u kull ġimgħa, il-pawżi minimi u l-perijodi ta' mistrieħ kuljum u kull ġimgħa u r-Regolament (UE) Nru 165/2014 fir-rigward tal-pożizzjonament permezz ta' takografi.